

**Stanowisko
Prezydium KRASP i Prezydium PAN
z dnia 5 lipca 2013 r.
w sprawie zasad otwartego dostępu do treści publikacji
naukowych i edukacyjnych**

Obradujące wspólnie Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Prezydium Polskiej Akademii Nauk przedstawiają następujące stanowisko w sprawie zasad otwartego dostępu do treści publikacji naukowych i edukacyjnych (dalej: OA - Open Access):

1. Zasada wprowadzania OA jako podstawowego modelu udostępniania publikacji naukowych, wprowadzona przez Komisję Europejską w Rekomendacji z 17 lipca 2012 r., wpisana w Strategię Europa Cyfrowa 2020, rozwijana w założeniach projektu ustawy Ministerstwa Cyfryzacji o otwartych zasobach publicznych, jest cenną inicjatywą, sprzyjającą poszerzaniu zakresu współpracy naukowej i skali wykorzystywania wyników badań, w szczególności prowadzących do powstawania innowacyjnych rozwiązań, a także zapewniającą współdziałanie społeczeństwa w formułowaniu nowych wyzwań badawczych.
2. Wynikające z wyżej wymienionej Rekomendacji Komisji Europejskiej zobowiązanie krajów członkowskich do wprowadzania zasady OA wymaga nie tylko określenia wybranego modelu OA, ale również powoduje konieczność przyjęcia odpowiednich uregulowań prawnych oraz procedur niezbędnych dla jego wdrożenia. Warunkiem powodzenia procesu wprowadzania modelu OA jest zapewnienie wysokiego standardu naukowego takich wydawnictw i publikacji, co powinno prowadzić do ich uwzględnienia przy ocenach indywidualnych naukowców i ocenach instytucjonalnych jednostek naukowych.
3. Jako preferowany kierunek wdrażania modeli OA należy przyjąć tryb repozytoryjny, przy równoczesnym rekomendowaniu autorom publikacji stosowania zasady udzielania niewyłącznych licencji wydawniczych. Niezbędne jest w związku z tym podjęcie skoordynowanych działań prowadzących do wdrożenia w Polsce spójnego systemu rozwiązań repozytoryjnych, służącego podnoszeniu widoczności powstałych w Polsce publikacji, a w przyszłości dalszego rozwoju zakresu stosowania modeli otwartych w nauce i edukacji.

Prezydium KRASP i Prezydium PAN wyrażają wolę współpracy na rzecz wdrażania w Polsce modelu OA w odniesieniu do publikacji naukowych i edukacyjnych, równocześnie deklarując wsparcie dla związanych z modelem OA inicjatyw i programów agend rządowych oraz administracji publicznej. W celu realizacji przedkładanego stanowiska przewidziane jest utworzenie wspólnego Zespołu Otwartej Nauki, mającego pełnić koordynującą rolę w zakresie działań na rzecz wdrażania zasad OA do publikacji naukowych i edukacyjnych, a także innych stowarzyszonych z nimi przyszłych inicjatyw.

Przewodniczący KRASP

prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś

Prezes PAN

prof. zw. dr hab. Michał Kleiber